

ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАРИАТ НА СЪВЕТА НА ЕС

~ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ~

Върховен представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност / Европейска служба за външна дейност

ноември 2009 година

Върховен представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

На неофициалната среща в Брюксел на 19 ноември, преди влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември, държавните и правителствените ръководители на ЕС постигнаха съгласие относно назначаването на г-жа Катрин АШТЪН като върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност.

Какви са нейните задължения?

По въпросите на външните работи върховният представител упражнява функциите, които до този момент бяха упражнявани от шестмесечното ротационно председателство, от върховния представител за ОВППС и от комисаря по външните отношения. В съответствие с членове 18 и 27 от Договора за Европейския съюз, върховният представител:

- провежда външната политика и политика на сигурност на Съюза;
- допринася чрез предложенията си за разработването на тази политика, която ще изпълнява в качеството си на пълномощник на Съвета, и осигурява прилагането на решенията, приети в тази област;
- председателства Съвета по външни работи;
- е един от заместник-председателите на Комисията. Следи за съгласуваността на външната дейност на Съюза. Натоварена е, в рамките на Комисията, с отговорностите, които са предоставени на последната в областта на външните отношения, и с координирането на другите аспекти на външната дейност на Съюза.
- представлява Съюза по въпросите, отнасящи се до общата външна политика и политика на сигурност; води политическия диалог с трети страни от името на Съюза и изразява позицията на Съюза в международните организации, както и на международните конференции.
- упражнява правомощия по отношение на Европейската служба за външна дейност и делегациите на Съюза в трети страни и в международни организации.

Как ще се извърши нейното назначаване?

P R E S S

Европейският съвет, като действа с квалифицирано мнозинство, със съгласието на председателя на Комисията, назначава върховния представител.

Върховният представител, председателят на Комисията и останалите членове на Комисията колективно се подлагат на гласуване за одобрение от Европейския парламент.

Поддържащи структури

При изпълнението на функциите си върховният представител се подпомага от Европейска служба за външна дейност (вж. по-долу). ВП се ползва с подкрепата на службите на Съвета и на Комисията според случая.

Преди Договора от Лисабон

Предходната длъжност на върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност беше въведена през 1999 г. (Договорът от Амстердам). Оттогава насам върховен представител на ЕС за общата външна политика и политика на сигурност бе Хавиер Солана. Той подпомага Съвета по въпросите на външната политика като допринася за формулирането, изработването и изпълнението на политическите решения. От името на Съвета той води политически диалог с трети страни. Шестмесечното ротационно председателство бе натоварено да председателства Съвета по външни отношения, да представлява Съюза по въпросите на ОВППС, да изпълнява взетите решения и да изразява позицията на ЕС на международната сцена.

Европейска служба за външна дейност

Член 27, параграф 3 от Договора за ЕС представлява правната основа за решението на Съвета относно организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД).

„При изпълнението на функциите си върховният представител се подпомага от Европейска служба за външна дейност. Тази служба работи в сътрудничество с дипломатическите служби на държавите-членки и включва длъжностни лица от компетентните служби на генералния секретариат на Съвета и на Комисията, както и командирован персонал от националните дипломатически служби. Организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност се определят с решение на Съвета. Съветът действа по предложение на върховния представител след консултация с Европейския парламент и след одобрение от Комисията.“

На 30 октомври 2009 г. Европейският съвет постигна съгласие по насоки за Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) (док. [14930/09](#)). Бъдещият ВП беше приканен да представи предложение за организацията и функционирането на ЕСВД възможно най-скоро след влизането в сила на Договора от Лисабон с оглед на приемането му от Съвета най-късно до края на април 2010 г.

Какво представлява ЕСВД?

В съответствие с насоките, приети от Европейския съвет през октомври 2009 г., ЕСВД ще бъде единна служба под ръководството на върховния представител. ЕСВД ще разполага с организационен статут, който да отразява и подпомага единствената по рода си роля и функции на върховния представител в системата на ЕС.

В какво ще се състои дейността ѝ?

ЕСВД ще подпомага върховния представител в осигуряването на съгласуваност и координация на външната дейност на Съюза, както и в изготвянето на политически предложения и тяхното изпълнение след одобрението им от Съвета. Службата ще подпомага също председателя на Европейския съвет, както и председателя и членовете на Комисията при изпълнението на съответните им функции в областта на външните отношения, и ще осигурява тясно сътрудничество с държавите-членки. ЕСВД следва да се състои от единни географски (обхващащи всички региони и държави) и тематични звена, които ще продължат да изпълняват, под ръководството на ВП, задачите, понастоящем изпълнявани от съответните отдели на Комисията и секретариата на Съвета. Търговията и политиката на развитие, посочени в Договора, следва да останат отговорност на съответните комисари от Комисията.

Как ще бъде назначаван персоналът на службата?

Персоналът на ЕСВД ще бъде назначаван от върховния представител и ще постъпва от три източника: от компетентните служби на генералния секретариат на Съвета, на Комисията, както и от националните дипломатически служби на държавите-членки. Наемането на персонала ще се основава на заслуги, с цел службите да бъдат подсиgurени с персонал с най-високо ниво на способности, ефикасност и почтеност, като същевременно се гарантира подходящ баланс по географски признак.

Структури за управление на кризи

За да се даде възможност на върховния представител да провежда европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), структурите за управление на кризи следва да бъдат част от ЕСВД, като в същото време се отчитат изцяло специфичните им особености. Тези структури ще съставляват образуване, намиращо се под прякото ръководство и отговорност на върховния представител.

Какъв ще бъде правният статут на службата?

ЕСВД следва да бъде служба *sui generis*, отделна от Комисията и секретариата на Съвета. Тя следва да разполага с автономност по отношение на административния бюджет и управлението на персонала. ЕСВД ще разполага с отделен раздел от бюджета на ЕС, за който ще се прилагат обичайните бюджетни и контролни правила. Върховният представител ще предлага и изпълнява бюджета на ЕСВД.

Как ще бъде финансирана?

Създаването на ЕСВД ще се ръководи от принципа на ефективност на разходите и ще се стреми към бюджетен неутралитет. Вероятно ще бъдат необходими ограничен брой допълнителни длъжности за временно наети служители от държавите-членки, които следва да се финансират в рамките на действащите финансови перспективи.

Делегации на ЕС

Делегациите на Комисията ще станат делегации на Съюза на подчинение на върховния представител и ще бъдат част от структурата на ЕСВД. В делегациите ще работят както редовни служители на ЕСВД (в т.ч. ръководителите на делегации), така и служители от съответните служби на Комисията. Всички служители следва да бъдат подчинени на ръководителя на делегацията. Делегациите на ЕС ще работят в тясно сътрудничество с дипломатическите служби на държавите-членки. Те следва да изпълняват поддържаща функция по отношение на дипломатическата и консулската защита на гражданите на Съюза в трети държави.